

Början och fortsättningen

I arbetet med en ny basutställning på Sigtuna museum jobbar vi nu med nästkommande del. Vi är snart klara med den del som vi kanske kan kalla *fortsättningen*.

Fortsättningen kan vara det som händer efter forntiden, från och med den tid från vilket det finns skriftliga källor. Men fortsättningen i det här fallet infaller snarare under så kallad historisk tid. Det vill säga tiden efter förhistorisk tid men före modern tid. Eller inklusive modern tid och nutid? Är detta endast en del av svensk historieskrivning? När börjar egentligen nutiden? Finns den kanske bara här och nu?

Tidsbegreppen inom konsthistoria är lite annorlunda och vad jag förstår är de även annorlunda om vi pratar om ekonomisk historia, eller om det som skrivs berättar om kungar, nationer, krig och skapandet av maktsfärer.

Nationalromantik, stormaktstid, renässans eller postmodern tid? Olika barn har många namn och även om det som har hänt aldrig kan ändras blir det olika berättat beroende på vilken kunskapsbas vi utgår ifrån – arkeologi, medicin, musikhistoria eller postkoloniala teorier etc. Det har också troligtvis en betydelse vad jag har för agenda när jag betraktar historia och analyserar det material jag har tillgång till. Kanske påverkar även mitt genus vad jag skriver?

Vikingatid? Tidig medeltid? Före kristnandet av... vad för något? Sverige eller Svitjod? Vad fanns före Sverige? Vem pratar vi om i Sigtunahistorier, svear eller svenskar eller alla eller många eller vissa? Vår ambition är förstås att vi skall tala till *många*.

Forskning har ambitionen att vara objektiv. Den bör vara grundlig och vetenskaplig. Vi menar att den ska vara metodisk och presentera data och slutsatser som kan kallas sanning. Finns det en enda sanning? Eller finns det olika?

Historisk forskningsmetod och arkeologisk är de sätt som forskning bedrivs inom historia och närbesläktade discipliner. Eftersom historiska skeenden inte går att pröva på strikt vetenskapligt sätt, då det förgångna inte kan återupprepas i laborationssyfte, måste en historiker finna andra metoder att bygga kunskap. Källorna blir viktiga. Att dra slutsatser utifrån tidigare forskningsarbeten, texter och artefakter med ett gott mått av källkritik blir verktygen. Där skriftliga källor inte räcker till får materiella spår träda in som källmaterial istället – husrester, gravar, avfall, kulturlager – de källmaterial som är arkeologins.

Forskning är viktig för att lära av början och fortsättningen och förbereda oss för ännu mera fortsättning; det vill säga *framtiden*.

Vi på Sigtuna Museum & Art i Sigtuna kommun, publicerar nu den tolfte volymen av Situne Dei i den utgivning som återupptogs 2006. Forskning och förmedling av historiens många olika berättelser och tolkningar kommer aldrig att förlora sitt berättigande. Skriften är ett viktigt komplement och möjlighet till fördjupning vid sidan av våra utställningar. Tack till redaktör Anders Söderberg, redaktionen och skribenterna för ännu en utgåva.

Ted Hesselbom, konsthalls- och museichef Sigtuna Museum & Art

Bild: Några av museets unga besökare har tolkat Sigtunas historia med hjälp av Minecraft under en öppen workshop på Sigtuna museum sommaren 2017.